

Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.**NARODNI****DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12:50

četrletno . . . K 6:20

mesečno . . . K 2:10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (insetate) se

plačuje od čveterostopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 26.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 3. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

**Obstrukcija v štajerskem
deželnem zboru.**

V torkovi seji štaj. dež. zboraja došlo do obstrukcije slov. kler. poslancev, katero z ozirom na njeno upravičenost podpira tudi zastopnik narodne stranke dr. Kukovec. Mismo že minuli ponedeljek očrtali v glavni glavne vzroke te obstrukcije in nimamo ničesar dodati kakor željo, da bi naša deželno-zborska delegacija v svesti si svoje odgovornosti in nevarnosti obstrukcijskega orožja obstrukcijo tudi dobro izvedla. Bilo bi nedvomno v veliko škodo spodnještaj. slovenstva, ako bi se ta obstrukcija končala z neuspehom in zmago tiste nemškonaacionalne klike, ki je gospodarija pol stoletja v deželi in ni imela nikoli niti srca niti razumevanja za potrebe tretjine prebivalstva v deželi. Želja po odločnem boju v Gradcu se je neštivilnokrat izrazila v našem časopisu in tudi še v resoluciji, katero je sklenil glavni strankin odbor minulo nedeljo.

V nemškonaacionalnih krogih so bili nemalo iznenadeni nad izbruhom obstrukcije. Mislili so, da bodo mali darovi klerikalni stranki na Spod. Štajerskem zadostovali in jim omogočili ljubi mir in kimanje kler. slov. delegacije v dež. zboru. — Možakarji so se pa zaračunili; slov. klerikalci so uvideli, da bi tak podkupovalni sistem vendarle vzbudil prevelik vihar na Sp. Štajerju in da bi jim pričelo za hrbtom goriti v domovini, ako bi ne bili vsaj nekoliko dosledni. Spustili so se torej v boj — kateri je bil naraven in potreben. Nemci so zgubili glavo. Postavljajo se na odločno odklonljivo stališče: Slovincem ne damo ničesar! — Primerjanje z zahtevami nemške manjšine na Češkem jim je silno neprijetno. Dosedanja pogajanja, katera je poskusila vlada, so minila brez rezultata. Stvar se utegne razviti tako, da bode dež. zbor jutri — odgoden. Slov. odpora se ne bode dalo spraviti s sveta — nekaterim Nemcem pa bode tudi ugodno, ker bode s tem odpadlo posvetovanje o ominoznih finančnih predlogih glede zvišanja deželnih doklad. Dasi v politiki pri nas navadno ne velja načelo pravičnosti — je eno vendar gotovo: četudi bi sedaj naši kleri-

kalcii popustili, ostane nevolja in odpor v ljudstvu in enkrat bode došlo do odločitve tudi na Štajerskem: Slovincem se bodo morale dati pravice, ki jim gredo. Nemci in vlada morajo uvideti da se ne gre za nobene koncesije in nobeno dobičkarsko politiko, temveč za spremembo celega dosedanjega Slovincem krivičnega kurza v deželi. V interesu dežele in njenega mirnega razvoja bi bilo, ako bi uprav. večina, ki je za blagor naše vojvodine odgovorna, iskala poti do sporazumljenja Kljubovanje in justamentiranje ie otročje, g. dež. odb. Link!

„Slovenski klub“ v dež. zboru štajerskem je imel večeraj dopoldne sejo, o kateri se je izdal sledeči komunike: Slovenski klub je dognal, da nestrpnost nemške večine neprestano narašča. Odklanjanje slovenskih predlogov, ki so namenjeni za razne odseke, je zopet na dnevnem redu. Gospodarski in železniški predlogi Slovincem se v odsekih ne upoštevajo. Psovovanja slovenskih poslancev in volilcev nikdo ne graja. Deželni glavar konsekventno odklanja, da bi ga kedaj nadomestoval pri njegovih poslih slov. dež. glavarja namestnik. Slovenski klub je došel do prepričanja, da hoče Slovincem sovražna nemška večina uzakoniti nemške napade na šolstvo (Wastianov predlog o dež. šolsk. svetu) in na občinsko autonomijo (delitev celjske okoliške občine). Zaradi tega je sklenil „Slovenski klub“ za obrambo statusa quo (Nič več? Op. ur.) in za obrambo proti nemškonaacionalnim napadom poseči po orožju najostrejše opozicije, v kolikor jo dovoljuje poslovnik in upa, da bo vlada vsaj toliko varovala posestno stanje Slovincem kakor ga čuva pri nemški manjšini na Češkem.

Konec komunikeja Slov. kluba marsikoga ne bode zadovoljil. Kajti kakšno je naše posestno stanje z ozirom na šolstvo, dež. urade, gospodarske zavode in sploh upravo dežele? Ne gre se nam za ohranitev posestnega stanja, katerega ni (v tem ozira je primera z Nemci na Češkem nekoliko ponesrečena) temveč za od-

pravo stoletnih, še sedaj se nadaljujočih krivic ter za povrnitev in ustanovitev onega posestnega stanja, ki nam gre na Spodnjem Štajerju. V toliko bo pač treba ta komunike popraviti in dopolniti.

**Štajerski deželni proračun
in Slovenci.**

(Govor posl. dr. V. Kukovca v seji dne 30. jan. 1910.)

Ni na mestu, če se vam zdi udeležba opozicionalnih poslancev v proračunski razpravi nekako neprijetno breme in menim, da imamo pravico tu obširnejše govoriti, ne da bi vi imeli pravico zaradi naših izvajanj kazati slabo voljo. Najodličnejša pravica vsake opozicije je, da baš v zaupnem predmetu odobritve proračuna zastopa svoja načela in svoje zahteve in jaz se držim starega splošnega parlamentarnega običaja, če danes razpravljam v splošni razpravi nekatera vprašanja, ki se mi zdijo važna.

Da zastopam pred vsem v nekem oziru osebno mene se zadevajoče stališče, je le navidezno osebno; v resnici zastopam politično smer; akoravno sem tu v zbornici osamljen in nimam kluba za seboj, ne zastopam svoje samovolje, ampak delujem v soglasju tisočev in desetstisočev politično mislečih ljudi svoje ožje domovine. Po naročilu in po volji narodne stranke vam tu pogostoma vmes govorim in se oglašam. Če bi imeli način volitve po razmerju glasov, proporcionalni sistem, bi bil obraz zastopstva Spodnje Štajerske v ti zbornici drugačen in bi ne zastopal narodne stranke jaz sam. Če pa jaz sam to politično smer zastopam, s tem ni izkazano, da smer ne obstoji in ne predstavlja znatne moči v deželi. Ne odgovarja stvarnim razmeram, da moja stranka ne pride v važnih odsekih zbornice v podrobnostih sploh do besede in tega nisem jaz kriv, ampak vsi vi, ki ste to zakrivali. Ne preostaja mi drugega, nego v obliki predlogov in interpelacij spraviti pereča vprašanja tu javno na razgovor. Sodite to kakorkoli, v danih razmerah bom moral tudi v prihodnje tako postopati. To v pojasnilo moga stališča nasproti ti zbornici v obče.

Druga zadeva, katero tu izrecno povdarjam, je ta, da zastopam stališče, da vsaka zakonodajna oz. upravna korporacija mora po mojem mnenju resne predloge resno obravnavati in tudi štajerski dež. zbor. Ni res, da je parlamentarna večina vzela povsod vso politično modrost v zakup, ni res, da se z dostojanstvom večine ne ujema stvarne predloge manjšine vzeti v razpravo. Seveda, opozicija ne more zahtevati, da njene predloge sprejmete, kar pa sme in mora zahtevati, je vsaj formalnost, da razprave o naših resno mišljenih predlogih kratkoma ne odklonite. Kaj naj svet sodi o tem, da se je tu sklenilo predmete, o katerih je večina razpravo predlagala, obravnavati, dočim se od opozicije stav-

LISTEK.**Vojaško leto Pavla Poljanca.**Po pripovedovanjih in pismih prostovoljca Pavla Poljanca
priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

Nihče ne ve, po kakih poteh je hodil odslej moj duh. Bil sem na videz isti Poljanec, včasih pa je vendar izdajala kaka osoljena beseda moja tajno novoljo. Spomin mi je često grenila misel na takratno bedo v ječi. Brez veselja sem zahajal v šolo, dremal tam po svoje, hodil na vežbališče kakor stroj, brez globokega zanimanja sem zrl na svojo okolico čakaje rešenja dan. Tupatam pa je vendar zmagovala nazmes stara dobra volja in poiskal sem si v mestu zabave, da ujamem med ljudmi kak žarek zadovoljnosti.

V teh dobi smo izvršili nekaj krutih zimskih pohodov. Spominjam se zlasti vaje pri Batovicah blizu Krakova, kjer smo napadli dobro utrjenega nasprotnika. Neusmiljen mraz in veter sta nas mučila in želel sem si boljšega varstva nosu in ušesom pred zimo. Na rokah nosim sicer dva para toplih rokavic, toda klečimo v globokem snegu mož od moža po dva koraka oddaljeni, celo blizu pred nami je sovražnik in železo mrazi krepene prste. Snamem rokavice, in utaknem roko na kratko

dobo pod plašč na prsi, manem si roke z ledenim snegom, grejem rokavice pod plaščem, da bi bile potem vsaj nekoliko toplejše... V najhujši sili sem si jel polglasno deklamovati verze Svatopluka Čecha:

„Gospodje dragi,

skusite pohod, kakoršne je imel naš polk,

... preko snežnih vrhov,

potem še le zveste, kaj so zimski mrazi!“

Ob drugih prilikah se nam ni godilo prav nič boljše. Ko se je premočil visoki sneg, so se nam ndirale noge do zemlje in nazadnje smo si izlivali iz šolnov kar mlake vode.

Polagoma pa je vendar prihajala pomlad.

Spoznal sem takrat najboljšega prijatelja, kar sem jih našel med Poljaki, visokošolca Grabovskega. Tadek je bil silno delaven dijak, že takrat plodovit pisatelj, pri tem pa vesel in se je posebe zanimal za južne Slovence, njih jezike in slovstvo. Dom je imel v Jaroslavu. Jel sem ga obiskovati in nazadnje sem bil pri njemu skoro vsakdanji gost, zlasti poleti. Tu sem najlaže spoznaval poljske razmere, kajti Tadek ni ničesar tajil in je vedel razkrivati slovanskemu prijatelju lepe in slabe strani poljskega narodnega telesa in posebni način poljskega naziranja o slovanskih vprašanjih. Čitala sva skupaj moderna slovanska dela in vsa njegova knjižnica mi je bila na raz-

polago. Pritožil sem se Tadku, kakšen separatizem vlada med akademiki-prostovoljci češke in poljske narodnosti in da imajo Poljaki posebne predsodke o Slovanih, češ da nismo odkriti in zabavni v družbi, da imamo trde jezike, da nimamo samostojnih literarnih velikanov, da se nam ne sme zaupati itd.

Meni južnemu Slovancu so očitali poljski tovariši — občevanje s Čehi. Kadar so sedeli češki in poljski tovariši pri skupni mizi, je kmalu prišlo do majhnih preprirov in celogovorniških spopadov, kajti nikdar ni moglo zadoščati samo nekaj besed, da se zavrnejo predsodki te ali one slovanske stranke. Nekoč so razdražili Poljaki v takem razgovoru celo mene, kar se le redkokdaj komu po sreči, in takrat sem jim povedal:

„Da, res je, da imamo južni Slovani in Čehi malo moči in bogatstva, malo, s čemer bi se lahko ponašali pred vami Poljaki. Toda motite se, če pravite da nimamo nikake narodne sile. Ali veste, kako je povedal Palacky Nemcem? „Narodne sile je v Čehih več nego si je njihovi sovražniki žele“. Vrag vas vzemi, zdi se mi, da kritikujete tisti najbolj, ki imajo najmanj pravice in poklica do kritikovanja.

Dalje sledi.

ljeni predlogi o istem predmetu sploh niti v odseke ne odkažejo. In kaj šele naj rečem jaz k temu, da ste nedavno moj predlog o šolski nadzornovalni oblasti tu kratkoma odklonili, popolnoma jednak predlog pa, ki ga je stavil tovariš dr. Verstovšek, nekaj dni pozneje sklenili odkazati odseku? Ali se vam zdi za sprejetje predloga oseba predlagatelj ali stvar sama merodajna ali vaše trenutno razpoloženje? Zahtevati pač smem, da razprave o resnih predmetih v prihodnje ne odklanjate brez stvarnih razlogov.

Če presojam predloženi deželni proračun iz stališča Spodnje Štajerske in iz stališča drugega ljudskega plemena v deželi, Slovencev, ustaviti se moram naravno baš pri poglavju, ki je v razpravi, pri deželni upravi. Štajerska deželna uprava je za Slovence kričeca krivica, saj tretjinka prebivalstva dežele nima niti 1 odstotka uradništva in uslužbencev svoje narodnosti. Štajerska dežela nima niti enega slovenskega konceptnega uradnika. Menda ni dvoma o tem, da to iz stališča medsebojnega razmerja Slovencev nasproti Nemcem ni v redu. Toda v tem oziru se z vami ne maram pretekati iz političnega stališča, ker nisem tako naiven, da bi mislil, da si daste tu kaj dopovedati. Vaše stališče je, nemška večina — nemška deželna uprava! Pa tudi iz tega stališča ne postopate stvarno in ne dosledno. Če je deželna uprava stvar večine, mora si biti večina v svesti svoje dolžnosti nasproti celi deželi. Če je dežela slučajno deloma nemška in deloma slovenska in hočete vi vladati v celi deželi, tembolj morate skrbeti, da ste povsod na svojem mestu in da ste sposobni voditi upravo stvarno in vzorno tudi v slovenskem delu dežele. Kako pa morete to, če izročite vodstvo deželnih naprav in zavodom na Spodnjem Štajerskem uslužbencev, ki so v nasprotju z ljudstvom! Vaši uradniki in uslužbenci doli pri nas so bojna organizacija zoper naše ljudstvo. Ne bomo vam branili, da ste vi in da je vaše uradništvo nemško narodno v nemškem delu dežele. Ne motilo bi nas to niti v naših krajih brezpogojno. Toda dolžnost, naloga moderne uprave in bojni program zoper ljudstvo, to se ne da združiti! Če nastavljate nemškonoacionalne in slovenske nezmožnosti ali pa Slovencev vsaj nenaklonjene uslužbence na deželni napravah in zavodih na Spodnjem Štajerskem in v delokrogu za Spodnjo Štajersko, tedaj delujete proti zdravni pameti, proti vsaki moderni upravi. Tu ne pride le narodnostni boj v poštev, tudi iz stališča gospodarskega in socialnega pomena deželne uprave onemogućujete sami sebi uspešno gospodarstvo v deželi, katero si kot večina prisvajate. In to ne krepiti niti vašega ugleda niti vaše moči. V tem oziru se bode moralo marsikaj hote ali nehote spremeniti.

Važen članek v notranji upravi so tudi naši okrajni zastopi. Pa kaj, ko sami onemogućite delovanje te upravne tvorbe, ki je vaše delo! Uvedli ste okrajne zastope, kakor se zdi, zato, da jih v resnici ni. Pri vas jih imate, na Spodnjem Štajerskem bodo kmalu vsi izginili. V Celju, najvažnejšem okraju v središču Spodnje Štajerske, nimamo že skoro od pamtiveka več okrajnega zastopa, ker vaša politična smer ne pripusti sestavitve zastopa. Jednako je v Brežicah in v najnovijem času v Ormožu! To je abnormarno. Ne pravite, da vas to ne briga. Kako bi to ne brigalo deželnega odbora, ki je okrajnim zastopom nadrejen! Da bi vi ne imeli toliko političnega vpliva, da se okrajni zastopi sestavijo, to ni res, in če bi bilo res, bi bilo žalostno za vašo moč v deželi. Vi tu kratkoma nočete reda napraviti. In ker ni okrajnih zastopov, ni okrajnih šolskih svetov. Ali so te oblasti za šolsko nadzorstvo primerne in potrebne, potem je vaša stvar, da se omogoči njih izvolitev, ali so pa brez pomena, tedaj je pa smešno, da jih v enem delu dežele imamo, v drugem pa ne. Razmere v okrajnih zastopih in delovanje okrajnih šolskih svetov, kakor sem ga nedavno popisal, je madež za štajersko deželno upravo in deželnozbornsko večino!

Tudi v naših občinah ni nobena naprava na tako slabem glasu, kakor štajerski deželni odbor, ta krona stvarstva, to ponosno poveljstvo štajerske dežele. S štajerskim deželnim odborom oprava imeti, je zafrkacija za naše občine. Če na svoje vloge v najpriprostejših zadevah, recimo javnih potov, dobijo naše občine od deželnega odbora v dveh letih odgovor, ko se je stvar že drugače rešila in ni več važna, to ni nič nenavadnega. In če nimate niti enega konceptnega uradnika Slovencev, ali more biti drugače? Prestavljalci, bog se jih usmili, še teh nimate redno nastavljenih! In tu se naj govori o deželnem odboru kot rednem nadzorovalcu in voditelju in zaščitniku naših občin v gospodarskih zadevah! V tem položaju manjka štajerskemu deželnemu odboru naravno baš najpotrebnejše, namreč zaupanje ljudstva, in to nezaupanje je v polni meri opravičeno.

Tudi v čisto gospodarskih vprašanjih je spodnji del dežele zanemarjen, to je stara pesem. Poglejte si naše ceste. Na Kranjskem, ki je ubožnejša dežela, so mnogo na boljšem. Okraji, kakor gornjejraski, so z zgradbami cest skoro izkrjaveli, dežela jih pa ne podpira. Toda o vseh teh vprašanjih bom se še oglasil v podrobni razpravi!

K sklepu svojih izvajanj moram trditi, da ne le, da za nas niti v gospodarskem oziru ne skrbite, vi nas naravnost z našim denarjem ubijate. Poglejte si glede šolstva postavke, kaj stane zoper Slovence ustanovljena ptujka deželna gimnazija, ali mariborsko deželno nepotrebno učiteljske! Vprašam vas, kako morete uporabiti v bojne svrhe zoper Slovence deželne prispevke za »Studentenheim« v Ptuj 4000 K in v Celju 4000 K in v Mari-

boru 3000 K in za »Südmarko« 400 K in nje odsek nemško dijaško kuhinjo v Mariboru 800 K! In vse to pri slabih deželnih financah!

Kar sem hotel dokazati, da zasluži deželna uprava s strani Slovencev le grajo in deželni odbor le največje nezaupanje in da je naravno, da glasujemo zoper proračun, to sem vam menda dovolj dokazal. Zato končam.

Politična kronika.

Štajerski deželni zbor.

35. seja dne 1. febr.

Zvišanje deželnih doklad.

O vprašanju, ali se naj odkaže načrt o zvišanju deželnih doklad, kakor smo o njem poročali minuli terek, finančnemu odseku ali ne, se je razvila živahna debata. Soc. Jodlbauer je izjavil, da njegovi tovariši ne bodo glasovali za odkazanje odseku, ker se bodo vsled zvišanja deželnih doklad na hišnonajemninski davek podražila stanovanja. Hišni posestniki bodo gotovo zvišanje doklad prevallili na najemnike. Posl. Korošec je izjavil, da bodo slov. kler. poslanci glasovali za odkazanje finančnega načrta nemške večine odseku. To se je potem tudi sklenilo. — Poslanec Robič je stavil, predlog, naj bi se proračunska debata odgodila, ker se poslanci niso še niti med seboj niti o odseku posvetovali o predlogu večine glede zvišanja deželnih doklad na pivo in na direktne davke. Predlog ni bil sprejet, ker so glasovali za njega samo Slovenci in socialisti.

Nadaljevanje proračunske razprave.

Sprejela so se na to po kratki debati sledeča poglavja: odgon, za katerega znašajo stroški 50.150 K, pokritje 21.380 K, primankljaj 28.770 K; orožniška stanovanja: stroški 140.616 K, pokritje 47.000 K, primankljaj 93.616 K; prisilna delavnica: stroški 186.920 K, pokritje 184.747 K, primankljaj 2173 K. Pri tem poglavju je poročal deželni odbornik Robič, da se bode paznike na tem zavodu istotako plačevalo ko na državnih jetnišnicah. Sprejelo se je tudi poglavje glede režij za jetnike v prisilnih delavnicah: stroški 71.954 K, pokritje 8563 K, primankljaj 63.401 K.

Obstrukcija slovenskih poslancev

se je pričela pri naslednji točki glede oskrbovalnih sprejetišč, za katere znaša potrebščina 187.424 K; pokritja ni nobenega. K besedi se je oglasil posl. Novak in je govoril o razmerah v teh vsprejetiščih. Grajal je, da se v sprejetiščih krmi tudi lenuhe, ki se boje vsakega poštenega dela. Nemšk. nacionalca Otterja, ki se je nekolikokrat zaletel v njega, je jako dobro zavračal. — Na to je zahteval posl. Benkovič, da se seja proglasi za tajno, in sicer zato, da bi se z nemško večino malo zaupno pogovorili. Einspinner, očitno zelo verziran parlamentarec, se je temu upiral, a ga je dež. glavar sam blamiral, češ, da lahko vedno pet poslancev zahteva tajno sejo. Predlog posl. Benkoviča je zbornica v poimenskem glasovanju odklonila in sprejela poglavje glede oskrbovalnih vsprejetišč.

Dolgi, še ne končani razgovor o cestah.

Slovenski poslanci so zavzeli to taktiko, da govore dolgo, govore največ slovenski, potem pa stavijo spreminjevalne predloge in zahtevajo o njih poimensko glasovanje. Posl. Vrečko je govoril prvi slovenski in stavil nemški predlog, katerega se je seveda odklonilo. Za njim je prišel na vrsto Ozmec, ki je mirno in precej glasno govoril dolg slovenski govor. Zbornica je nudila pri tem običajno obstrukcijsko sliko: nekoliko poslancev je zginilo v buffet, drugi so čitali, pisali ali se razgovarjali. Posl. spodnještaj. renegatov so dohajali često k slov. govornikom, jih poslušali in delali medklice. Slov. posl. so jim odgovarjali, čemu se torej protivijo slov. razpravnemu jeziku v dež. zboru, ako razumejo govornika? Ko je stavil Ozmec svoj spreminjevalni predlog, je začel predsednik zvoniti; zbornica ni bila sklepna, ker je največ poslancev odšlo jest in pit dobre štajerske kaplje iz deželne kleti. Posl. Benkovič je predlagal sklep seje in konstatiranje nesklepčnosti. Pri tem se je zapletel z nemškimi poslanci, ki so psovali kot hlapci, v živahen prepir, tekem katerega je konstatiral dr. Kukovec, da je posl. Einspinner s klicem: Sp. Štajerski ne vinarja več! izdal prave naklepe nemške večine.

Ako se hoče označiti sistem nemškega nasilstva je treba le imenovati eno ime, to je Einspinner! Na to so govorili Novak, Meško in Terglav. Pri Terglavovem govoru je došlo do zabavnega intermezza. Začel je svoj govor z običajnim „Visoka zbornica!“ Wastian je zaklical, da mora reči „Visoka hiša“, na kar ga je popravil dr. Kukovec, da mora pravilno reči „Stara hiša“. Wastian je razumel in šel; vidi pa se možu, da se zanima za dvojezičnost visoke graške deželne zbornice. Za Terglavom je govoril Pišek pol ure in potem je došel na vrsto Verstovšek. Medtem je minil popoldan in se je počasi zvečerilo; večina Nemcev je sedela v gostilni, v dvorani je komaj 12 nemških poslancev s kislimi obrazi. Med Slovenci in večino so se vršila pogajanja; ob 9. je pozval dež. glavar Slovence, naj bi končali z obstrukcijo, a se ga ni ubogalo. Konstatiral je na to, da je priglasičenih še 8 slovenskih govornikov, med njimi dr. Kukovec. Benkovič je govoril zadnji do polnoči, na kar je bila seja zaključena.

a Češki deželni zbor. Rezultat včerajšnjega posvetovanja nemških poslancev je ta, da so sklenili opustiti obstrukcijo. Češki dež. zbor bode torej zboroval 14 dni. Sestavljen se bode nov dež. odbor in rešilo se bode finančne predloge. Nacionalno politični zakoni se odkažejo odsekom.

a Rekonstrukcija ministerstva. Sliši se, da bode na Wrčovo mesto imenovan za železnišk. ministra ravnatelj Severne železnice pl. Banhans. — Nemški nacionalci polagoma opuščajo odpor proti jugoslov. ministru rojaku; zahtevajo pa, naj bi se ustanovilo ali posebno nemško krajsko ministerstvo za planinske dežele ali pa bi naj bil imenovan kak planinski parlamentarec za sekcij-skega predstojnika v nemškem krajevnem ministerstvu. Kot tak pride vpoštev posl. Dobernig.

a Ban Rauch bo danes v audijenci podal po poročilih iz Budimpešte cesarju demisijo. Namestnik mu utegne biti grof Pejačević.

Drobne politične novice.

Kriza na Balkanu. Kakor znano, je povzročila vest, da misli grška vlada sklicati velik nacionalni zbor, veliko vznemirjenje v Carigradu. Tam mislijo namreč, da bodo tudi Krečani poslali svoje zastopnike na ta zbor, kar bi bil casus belli proti Grški. Turki se vsled tega na to možnost živahno pripravljajo. Ženijski častniki so pregledali vse važnejše točke ob grški meji, dovažajo se v Macedonijo vojaki in streljivo. „Cela dežela štrli bajonetov“, poroča nek londonski list. Rusko časopisje pravi, da je položaj zelo nevaren, v Parizu pa izražajo odkrito nevoljo nad „pretorijansko vlado“ na Grškem, ki tira grško državo v veliko nevarnost. Upati je, da bodo obrambne velesile preprečile kako vojno z energičnim posredovanjem na Kreti. Govori se, da nameravajo te velesile Kreto vojaški zasesti. Turško oboroževanje ni naperjeno proti Bulgariji.

Jeden Khuen-Hedervarov uspeh. Budimpeštanski magistrat je vzel Khuenovo naznanilo nove vlade brez odpora na znanje. Istotako je sklenilo 36 osrednjih organizacij budimpešt. mestnih zastopnikov vzeti naznanilo nove vlade na znanje in se ne pridružiti pasivni resistenci proti novi vladi.

Balkanska trozveza. Rimski »Tribuni« poročajo iz Reke, da se snidejo koncem maja v Cetinju srbski kralj Peter, bulgarski car Ferdinand in črnogorski knez Nikola, da se posvetujejo o ustanovitvi balkanske trozveze.

Avstrijsko-ogersko in Rusija. — »Frankf. Ztg.« poroča iz Petrograda, da imajo do slej poskusi za zblizanje Avstro-ogerske in Rusije samo zasebni značaj. Res je, da sta o stvari govorila avst. poslanik v Petrogradu, Berchtold in ruski minister za zunanje zadeve, Izvoljski; temu pogovoru se pripisuje velik pomen. Koncem februarja namerava priti v Petrograd avstr. prestolonaslednik s soprogom.

Dopisi.

v Občni zbor „Kmetijske podružnice za Zadrebško dolino“. Naša kmetijska podružnica je imela svojletni občni zbor v nedeljo, dne 16. jan. 1910 ob 3. uri popoldne v gostilni gospe Marije Mikuš v Gornjem gradu. Ko se je nabralo dovoljno število članov, je otvoril tajnik g. Kocbek zborovanje. Predsednik je bil zadržan, pač pa je med zborovanjem došel. Otvoritelj presrečno pozdravi vse navzočnike zlasti pa še kmetijskega potov, učitelja g. Goričana, ki je došel k nam, da predava in nas poučuje. Želi, da bi bilo zanimanje za kmetijsko podružnico vedno večje. Sploh naj bi prodrlo v kmečke vrste mnenje da je „Kmetijska družba“ prava kmečka stanov-

ska organizacija. Predsednikom zborovanja se je določil g. Rup, ki je dal besedo g. Goričanu. G. Goričan je že stari znanec pri nas. Predaval je že večkrat in ljudstvo ga vedno rado poslušalo: kajti zna govoriti iz lastne izkušnje in zna vporabiti ono, kar se je teoretično učil, tudi v praksi. — Sam kmetovalec, zato ve najboljše, kar je kmetu potreba. Predaval je o gnoju, gnojenju, gnojiljih. o rastlinski prehrabi, umetnih gnojiljih in sploh o mnem gospodarstvu.

Zanimivo predavanje je prepletel z resničnimi dogodki iz kmetijskega življenja, tako da je govor splošno zelo ugajal. Že med govorom so navzočniki večkrat pritrjevali in konečno glasno odobrvali. Ker je g. Goričan želel, naj povprašajo zborovalci o tej ali oni reči, katera bi jim ne bila popolnoma jasna, se je takoj odzvalo več vpraševalcev. Živahen razgovor se je vnel glede zatiranja predenca na deteljščih, glede komposta, kako dolgo ostane plevelno seme kaljivo, o umetnih gnojiljih itd. O vsem je navzoči kmetijski potovalni učitelj izrazil svoje mnenje; izrazili pa so svoje tudi razni navzoči kmetje.

Nato je poročal tajnik g. Kocbek o delovanju podružnice v letu 1909. Podružnica je imela 69 članov, ki so plačali letnino po 3 K ter dobivali „Gospodarski glasnik“ (brezplačno). Odbor je imel dve seji. Javno pončno zborovanje se je vršilo dne 5. dec. 1909 v Gornjem gradu, na katerem je zanimivo predaval pot. učitelj g. M. Jelovšek o svinjereji. O tej zadevi je obljubil nadaljevanje v spomladi. Subvencioniranega bika je dobil še g. Ivan Štiglic, pod. Skok v Radmirju. Na našo prošnjo je dal osrednji odbor še 50 K podpore za vzdrževanje dotičnega bika, ker je bila radi suše 1908. draginja za seno. Enaka prošnja za gosp. Jožeta Božiča ni bila vslišana, ker je bil denar v ta namen že porabljen. Osrednjemu odboru kmetijske družbe in okr. politični eksportiri so se vposlala poročila o stanju pridelkov, zlasti vladi o stanju sena in slame ter storili koraki, da bi dobilo prebivalstvo radi suše državno podporo. — Največ posla in truda je imela podružnica z umetnimi gnojili. Meseca decembra 1908. se je naročilo poldrugi vagon. Tomaževe žlindre in pol vagona kalijske soli. Meseca julija 1909. pa en vagon rudninskega superfosfata. Na občnem zboru Kmetijske družbe v Gradcu je podružnico zastopal tajnik g. Kocbek.

Od 13. do 18. sept. 1909 se je vršil v Mozirju kurz za drenažo, za kar so dobili udeleženci podporo v denarju. Pri nas se ni hotel nihče udeležiti kurza. Meseca novembra se je odposlala peticija g. Jos. Mursa na osrednji odbor, da se ne sme vino obdačiti. Čeprav nismo vinorejci, vendar smo podpirali peticijo, ker bi davek plačali tudi mi kot vinopivci. Od osrednjega odbora Kmetijske družbe in od Zveze kmetijskih zadrug je dobila podružnična knjižnica več knjig. Knjižnica šteje lepo zbirko kmetijskih knjig. Žal, da je večina nemških. Podružnica je tudi podpirala perotinarstvo. Trinajst članov je dobilo po 1 petelina in po 2 kuni staroštajerske pasme. Plačali so te prevozne stroške okoli 50 vinarjev. Nadalje je podružnica svojim članom naročila travnata semena in graščico pri že omenjeni zvezi. Za nakup travniške brane je dobila podružnica podporo osrednjega odbora v znesku 40 kron. Brana stane 80 kron in je v Gornjem gradu ter je na razpolago članom. Končal je tajnik svoje poročilo s sledečimi upoštevanja vrednimi besedami: »Naša kmetijska podružnica ne pozna nobene druge politike nego agrarno. Ona se ne vmešava v nobene volitve itd., ampak hoče le pospeševati kmetijstvo. Vsak kmet in posestnik, ki hoče sebi gnotno dobro, naj stopi v naše kolo. Le v slogi je moč!«

Blagajnikovo poročilo izkazuje 2880 K 08 vin. dohodkov in in 2764 K 76 v. stroškov, torej ostan-ka 115 K 32 vin.

Nato sta pregledovalca računov g. Prisljan in g. Matjaž ml. pregledala iste ter sta našla vse v redu. Delegatom za glavno zborovanje c. kr. kmetijske družbe v Gradcu se izbereta tajnik g. Kocbek in g. Matjaž. Sklenili so sesledeči predlogi za glavni zbor c. kr. kmetijske družbe:

1. Osrednji odbor naj upliva na državo in de-želno, da se napravi v okolišu podružnice uzorno kmetijsko gospodarstvo. Predlagal in utemeljeval je ta predlog g. Matjaž st. (p. d. Presečnik). Bilo bi res velike važnosti, ker bi posestniki na tem uzornem gospodarstvu videli praktične moderne naprave in je lahko tudi v svojih gospodarstvih uvedli. 2. Podružnica naj predlaga osrednjemu odboru, da isti pusti preštudirati vprašanje vrboreje v gornjegrajskem okraju in da subvencionira mladeniče našega okraja, ki bi želeli se izvežbati v gojenju vrb in v pletarstvu. Predlagatelj g. Šijanec je opozarjal na to, da imamo ob potokih obilo prostora za rejo vrbe. Po zimi pa bi lahko zlasti ubožnejši ljudje pletli koše, košare itd., kar bi jim utegnilo prinesiti marsikak vinar. Upeljala bi se tudi lahko domača industrija: pletarstvo. Sicer pa se tudi vrbovina drago prodaja. Razgovarjali so se navzočniki tudi o nabavi sadnih drevesc, zlasti orehov, in o drugih slučajnostih. Konečno je zaključil predsednik občni zbor, ki je zadovoljil vsakogar.

Klub »Narodni Pipec« v Mariboru. Tretji redni občni zbor kluba »Narodni Pipec«, ki se je vršil v nedeljo 30. prosinca t. l. v pipčarski sobi (kmečka soba) v »Narodnem domu«, je bil dokaj dobro obiskan. Prezident je pozdravil navzoče članice in člane, na kar je tajnik podal kratek pregled delovanja

kluba v prošlem letu. Klub je priredil lansko zimo zelo zanimiv večer s plesom, kjer je svirala ciganska godba in koncert. Priredil je otvoritev vrta v »Narodnem domu«, kjer so igrali tamburaši. Sodeloval je klub pri veliki Ciril-Metodovi slavnosti, kjer je imel najzanimivejši šotor »Bledi in Crveni«. Dal je on sam takrat dohodkov nad 70 K. Klub je priredil več svojih večerov, ki so bili kaj dobro obiskani in nad vse zanimivi. Pristopil je k »So kolu« kot ustanovni član s 100 K. Nato se je zavezal, da tudi on da odgovor Rossegerju, kar mu bo mogoče že tekom nekaj mesecev tudi dejansko izvršiti. Blagajnik poroča, da se je od časa t. j. od 1. kimovca 1909 do danes 30. prosinca t. l. samo na članarini in na manjših kaznih nabralo za odgovor Rossegerju 135 K 44 v. Torej v 5. mesecih in pri članarini mesečnih 20 v. »Pipec« ima 21 podpornih in 57 izvrševalnih članov, toraj lepo število; vendar pa je, če se pogleda na množino Slovencev in Slo-venk, to zelo malo. Čudno, da se celo zelo premožni gospodje boje pristopiti in mesečno prispevati tistih 20 v. Po tem poročilu se je pošlo k volitvam, kjer je bil enoglasno izvoljen ustanovitelj in duša »Narodnega Pipca« g. Ivan Tomazič za predsednika. Viceprezident F. N. Šošarič, naš narodni trgovec, katerega je občni zbor za njegove zasluge za klub imenoval častnim članom in ustanovnikom, ter mu podal krasno diplomu. Tajnikom je bil izvoljen g. Plohl, blagajnikom g. Iv. Vuk, odbornikom gg. Ilich in Painhart, namestnikom gg. Sagadin in Jurak, pregledovalcem računov gg. Bureš in Majer. Klubovim pravdnikom g. Painhard. Uredništvo časopisa »Pipec« je prevzel g. I. Vuk. Občni zbor še je rešil nekaj drugih stvari kakor tudi zadevo neke prireditve v postu, ki je pa še tajna in bo iznenadila vse članice in člane.

Profesor dr. Jlešič predava danes zvečer ob 8. uri v celjski čitalnici.

Štajerske novice.

d Graški obč. zastop se je izrekel proti zvišanju deželnih doklad na direktne davke s posebnim ozirom na to, da bi trpeli obrtniki in pa vse prebivalstvo vsled zvišanja stanarin. Zdi se nam, da je to zvonjenje po toči; ali niso graški obč. svetniki, od katerih so nekateri deželni poslanci, videli razsipnosti in zapravljanja v deželnem dvorcu?

d Hohenburgerjevo protežiranje. Svetnik graškega višjega sodišča Adolf Elsner je dobil čast in značaj dvornega svetnika.

v Za železnico Ljutomer-Ormož. Železniški odsek štaj. dež. zbora je sklenil predlagati zbornici, naj naj dežela prevzame za 200 tisoč glav- nih delnic za zgradnjo nove železnice Ljutomer-Ormož. Za predlog so glasovale vse stranke.

d Domači prepiri v nemškem taboru. Klerikalno nemško obrambno društvo „Ostmark“ namerava prirediti prihodnje tedne celo vrsto agitacijskih shodov po Zg. Avstrijskem in Solno-graškem. Shodi so v prvi vrsti naperjeni proti „Südmarki“ in „Schulvereinu“. Govorili bodo na shodih različni nemški klerikalni poglavarji.

d Dobra politična šala. V Kremsu na Nižjem Avstrijskem se je vršil 31. jan. velik shod nemških nacionalcev, katerega so imenovali ti ljudsko sodišče o dr. Gessmannu. Ta je namreč dež. posl. za Krems in tamošnji nemški nacionalci niso bili zadovoljni z njegovim stališčem glede nacionalnih obrambnih zakonov. Dr. Gessmann je poslal na shod sledečo brzovjavo: „Želim kazenskemu sodišču o meni mnogo uspeha.“ Vsled te dobre zafrkacije je zavladalo seve na shodu veliko razburjenje in izrekla se je dr. Gessmannu sijajna nezaupnica, katera pa ga očitno zelo ne boli.

v Danes večer vsi k predavanju. Opozarjamo še enkrat na predavanje g. dr. Ilesiča iz Ljubljane, ki bo govoril danes ob 8. uri zvečer v Narodnem domu o Ilirizmu St. Vraza in Lj. Gaja s posebnim ozirom na celjski okraj. Pričakujemo mnogoštevilnega obiska. Vstop je vsakemu dovoljen. Ker je gospod govornik vezan na vlak, prosimo točnosti. Oseba govornikova in predmet sam nam jamči, da bo predavanje velezanimivo.

v Hrvatsko-srbski klub „Sloga“ v Celju vabi vse svoje Hrvate in Srbe, ki žive v Celju in okoli-lici, naj pridejo danes k predavanju g. dr. Ilesiča v Narodni dom.

d Na pustni terek velik ples v sokolskem domu v Gaberju! Vsakdo v mestu in okolici ve, kaj je njegova dolžnost! Posebnih vabil ne bo!

d Pustna nedelja se bliža! Važna je za Celje vsled sokolske maškarade! Vsako leto je bila ta prireditev ena najsijajnejših celjskih, brez-dvomno ostane letos na isti višini. Pripravljajo se baje izredno lepe in originalne skupine. Ako

kdo ni prejel vabila, kar se je moglo zgoditi le pomotoma, naj se blagovoli javiti v celjski poso-jilnici ali pa v zvezni trgovini.

d Bralno društvo na Bregu si je izvolilo na občnem zboru dne 30. januarja sledeči odbor: Josip Kosi, predsednik, Martin Kolšek, podpredsednik, Ivan Morn, Ivan Vasiljevič, Ciril Božič in Janez Poličnik, odborniki. Iz poročila tajnikovega je razvidno, da je društvo izposodilo v pretečenem letu okoli 300 knjig. Knjižnica šteje sedaj 130 knjig. Društvo je priredilo predavanje o vzgoji otrok pred šolsko dobo, plesni venček v Skalni kleti in eno gledališko predstavo na vrtu gostilne pri Radeju. Po občnem zboru je kazal g. nadučitelj Černej iz Griž slike s pomočjo skiop-tika. Potovali smo po Egiptu, deželi krokodilov, občudovali tam Aleksandrijo, Kairo, videli krasne stavbe in mošeje, potovali smo nadalje po Turškem, mudili se v Carigradu ob čarobnem Zlatem rogu. Po kratkih zaprekah smo stali naenkrat pred našimi dičnimi Savinjskimi planinami. Naposled je še razveselil g. predavatelj našo mladino s primernimi slikami. Pri razkazovanju slik je razkladal g. Černej z jako poljudnimi besedami o slikah, katere smo videli, pri čem tudi ni manjkalo dobrih dovtipov. Občinstvo, katerega je bilo precejšnje število, je bilo z predavanjem jako za-dovoljno. Gospodu predavatelju gre tem večja hvala, ker je pri najslabšem vremenu prišel k nam in se tukaj trudil. Odbor mu izreka za njegov trud iskreno hvalo. Kakor se sliši, priredi društvo na pustni večer domačo zabavo s plesom.

Včerajšnja prireditev žalskega Sokola, ki se je končala enkrat danes popoldne, se je obnesla nad vse izborna. Bila so zastopana sokolska dru-štva Žalec, Celje, Polzela, Braslovče, Šoštanj, Št. Jur ob j. ž. i. dr. Domačinov je bilo veliko šte-vilo, Celjanov nad 30. Toliko za danes!

d Corrigendum. V poročilu o zaroki g. dr. Vlad. Serneca v št. 24. „N. D.“ se ima glasiti namesto „hčerko stavbnega nadsvetnika“: hčerka štavnega nadzdravnika.

d Pasji zapor je odpravljen sedaj tudi za celjsko mestno občino.

d Iz Pulja poročajo: Oddelek vojakov 87 pešpolka si je čakajoč na premeno straže krajšal čas z raznimi šalami. Pri tem se je nekemu vo-jaku sprožila puška in kroglja je zadela 21 letnega pešca Jos. Praterja. Nesrečni vojak je na mestu umrl.

a Iz Trbovelj. Trboveljski občani, katerim leži pri srcu vprašanje nižje realke v Trbovljah, bi radi izvedeli vzrok, zakaj je dež. poslanec dr. Benkovič umaknil v deželni zbornici tozadevni predlog?

z Iz Ljutomera. Častiti dopisun „Straže“ v številki z dne 28. januarja 1910 si hoče zaslužiti gotovo — po njegovih klobasarijah soditi — ne-besa po znanem svetopisemskem reku: „Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo“. — Rečem mu samo toliko, da sem ponosen, če morem kaj storiti za napredno časopisje. Dopis-nika pa itak nisem obiskal z nabiralno polo, ker vem, da ljudje, ki fehtajo z žaklji po župniji, ne zmorejo naročnine za „Narodni Dnevnik“. Gg. Spindler in Lešničar pa mene, žal, ne komandirata. Srčna moja želja pa bi bila, biti od njiju koman-diran, ker bi potem gotovo lahko napredni ideji kaj več koristil nego sedaj. — Sicer pa morajo imeti g. „oberčnk“ kaj malo snovi in zmožnosti za pisanje duhovitih člankov, ker ogrevajo že mesece stare dogodljaje. — Hm, da! Je pač težko biti duhovit, ko je odrčala mašina za proizva-janje dopisnikove duhovitosti — „motor Hanzek“ — v Ameriko. Nazdar! **Mirko Muršec.**

Štajerski deželni zbor.

a Gradec, 3. febr. Obstrukcija Slovencev se danes v deželnem zboru nadaljuje. Za dr. Jan-kovičem govori Vrečko. Dr. Kukovec je izjavil, da so vsi Slovenci glede odpora proti nemški večini in krivičnemu proračunu solidarni.

Druge slovenske dežele.

v Kranjski deželni zbor. V pondeljki seji je govoril v proračunski razpravi dr. Triller ter je v temeljitem in stvarnem govoru z jekleno roko odkrival rane na justični upravi med Slovenci. Cela zbornica je z napeto pozornostjo sledila nje-govim izvajanjem, tudi Nemci, ki so ob dr. Tril-lerjevih izvajanjih sedeli kakakor okameneli. Dr. Triller je v zadevi krivic nad Slovenci pri justici predlagal dve ostri rezoluciji, ki sta se sprejeli. — Govoril je nadalje poslanec Gangl o gmotnih razmerah učiteljstva in idrijskega delavstva. — Predlaga kulturni davek, ki bi ga naj plačevali vsi zavodi, ki polagajo javne račune in imajo vsako leto na milijone čistega dobička. Predlaga tudi odpravo poslanskih dijet, čemur pa se upre

klerikalni poglavar dr. Šusteršič, da bi potem ne imeli dobrih poslancev (1). — Soglasno se sklone prehod v specialno debato o proračunu. — Seja deželnega zbora zopet jutri.

v **Prosvetno delo v Istri.** V Istri je danes 90 naprednih čitalnic, od teh 57 hrvatskih in 33 slovenskih.

v **Društvo jugoslovanskih medicincev** se ustanovi jutri na Dunaju.

v **Goriški deželni zbor** ima jutri v petek sejo. Zasedanje bo trajalo le še malo časa.

v **Pri obč. volitvah v Črnomlju** je v 2. in 3. razredu zmagala klerikalna stranka.

v **Kolonsko vprašanje na Goriškem.** Dne 5. tm. se vrši na okr. glavarstvu v Gorici posvetovanje, kako rešiti kolonsko vprašanje. Posvetovanje je sklical namestnik Hohenlohe.

v **Pagninljeva „delavska zbornica“** se je v nedeljo ustanovila v Trstu. Pristopilo je doslej 16 organizacij. Več ko polovica zborovalcev je bilo Mazzinijancev. Ko je neki republikanec iz kraljevstva priporočal zborovalcem, naj ljubijo svoje sosede Slovence in Čehe, je vladala grobna tišina. Gospodom taka pesem ni po volji. Pozneje prišlo do prepira, v katerem je predsednik zaključil zborovanje. Začetek je torej slab.

v **Pol. društvo „Edinost“** v Trstu je imelo v nedeljo občni zbor. Udeležba je bila majhna. — Konstatiralo se je, da je med tržaškimi le malo zanimanje za društvo. Tako n. pr. sta samo 2 slovenska trzovca v Trstu člana društva. Dozdajni odborniki so kar po vrsti odklanjali zopetno izvolitev. Zato se je izvolil odsek, ki ima tekom 14 dni sporazumno s člani in zaupniki sestaviti listo novega odbora.

Po svetu.

z **Zaporno povelje dr. Cooka** je dobila policijska postaja v Heidelbergu.

z **Železniška nesreča.** Uradno se je konstatiralo, da je pri nesreči na londonsko-brightonski železnici bilo sedem oseb usmrčenih in 28 težko ranjenih.

z **Nameravani napad.** V Zagrebu so v hiši znanega milijonarja Fellerja (izumitelja zdravila Elzafluid) zasačili nekega človeka, pri katerem so našli revolver in bodalo. Bržkone je nameraval Fellerja napasti, ker ni ničesar odgovoril na njegove prošnje za podpore.

d **15 milijonov kron poneveril.** Bivši danski pravosodni minister Alberti je, kakor je obsežna sodna preiskava, končana 30. m. m., dognala, poneveril tekom svojega ministrujanja krog 15 milijonov kron.

d **Iz propale družbe.** V Oberhausenu na Nemškem so zaprli 40 žen in deklet, ki so s pomočjo

nekega „naravnega zdravnika“ odstranjevale spočetne plodove. „Zdravnik“ je pobegnil.

d **Tiger je pobegnil** neki menežerijski družbi, ki se je peljala iz Lugana v Luino, v tesinske gore. Raztrgal je že mnogo živine. Napravili so nanj že več lovov, a doslej se ni posrečilo se ga polastiti.

d **Tobačna tovarna zgorela.** V Whitechapelu pri Londonu je zgorela tovarna za tobak in smodke Harris in sin. Škode je okrog 2 milijona mark.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Češki deželni zbor.

z **Praga, 3. febr.** Deželni nadmaršal princ z Lobkovic je otvoril sejo ob 11. uri 20 min. Ko se je konstatirala sklepčnost, se je odobril zapisnik zadnje seje. Sedaj se čitajo dopisi in poročila.

Homatije na Balkanu.

z **Carigrad, 3. febr.** V tukajšnjih diplomatičnih krogih se izraža začudenje, kako da so evropske borze vpoštevale vesti o bulgarsko-turški krizi, dočim so vendar razmere precej napete med Turčijo in Grškem. Izjavlja se, da je edino sredstvo za rešitev krečanske krize to, da obrambne velesile zasedejo zopet Kreto. Seveda so pri tem vprašanju angažirane tudi balkanske države.

z **Pariz, 3. febr.** „Echo de Paris“ javlja iz Petrograda, da se med velesilami že vrše dogovori zaradi Krete. Udeležujeta se jih tudi Avstro-Ogrska in Nemčija. Z ozirom na te dogovore je Turčija opustila svojo namero, da bi poslala velesilam dopis, v katerem zahteva takojšnjo rešitev krečanskega vprašanja.

z **Berlin, 3. febr.** „Lokalanzeiger“ poroča iz Petrograda, da je tamkaj razpoloženje v zadevi krečanskega vprašanja precej črnogledno. Sodi se, da je napravil grški kralj Jurij s sklicanjem nacionalnega zbora veliko napako.

z **Atene, 3. febr.** Po mestu je razširjena vest, da se je mudil abruški vojvoda, brat italijanskega kralja, pred kratkim nekaj dni inkognito v Atenah. O vojvodu se je govorilo, da bo naslednik kralja Jurija.

z **Carigrad, 3. febr.** Današnji listi poročajo, da ima turška vojna mornarica — vojaške vaje v Marmarskem in Egejskem morju.

Boljši položaj na Češkem.

a **Praga, 3. febr.** Zanimanje politične javnosti je osredotočeno na deželni zbor. Pravi se, da se je razpoloženje na češki in nemški strani vsled včerajšnjih sklepov dokaj zboljšalo.

Bienertova audijenca.

a **Dunaj, 3. febr.** Cesar je sprejel Bienertova v poldrugourni audijenci. Govor se je sukal o aktualnih političnih vprašanjih.

Naprodaj

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo tega lista. 35 4-4

Samo kratek čas!

Razprodaja raznih kuhinjskih in gospodarskih priprav: brzovari, samovari, čajniki, posode za pečenje, svetiljke, navadne svetiljke, svečniki, otročje posode, svetiljke in škarje za kodranje las, kletke, podložki, stojala dežniki, monogrami itd. Vsled opustitve zaloge se bodo prodajalo po globoko znižanih cenah pri

Antonu Tschantschu, Vrtna ulica števil. II.

Veliko zanimanje!

V življenju še nikdar take prilike!
600 komadov samo K 4-20.

Ena krasna pozlačena precezijska Anker-ura z verižico, točnost, za katero se jamči tri leta, 1 moderna svilnata zavrtnica za gospode, 3 kom. ff žepnih robcev, 1 mičen prstan za gospode z imitiranimi žlahtnim kamnom, 1 mičen eleg. damski nakit, obstoječ iz 1 krasne ovratne verižice z orientalnimi biseri, moderni damski nakit z patentirano zaklopko, 2 krasni zapestnici, 1 par uhanov s patentirano zaključnico, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 par manšetnih gumbov, 3 stopinjsko double zlato s patent. zaklepom, 1 zelo krasni album za razglednice, najlepši svetovni razgledi, 3 šaljive predmete, prijetno razveselilo za mlade in stare, 1 zelo praktična zbirka ljubavnih pism za gospode in dame, 20 korespondenčnih in še čez 500 rabljivih predmetov, ki so v hiši neizogljivo potrebni. Vse skupaj z uro, katera je sama vredna, stane samo K 4-20.

Pošilja se proti povzetju ali pa denar naprej po dnajskem centralnem odpošiljalnem podjetju.

P. Lust, Krakov št. 299.

NB. Pri naročitvi od 2 zavitkov se pridene 1 prima angl. britev. — Za neugajajoče se vrne denar.

Posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Aktiva. Bilanca za dan 31. decembra 1909. Pasiva.

Aktiva		Bilanca za dan 31. decembra 1909.				Pasiva			
		K	v	K	v	K	v	K	v
1	Račun inventarja:								
	Vrednost po odpisu			1.128	54				
2	Račun posojil:								
	Stanje dne 31. dec. 1909			3.241.482	18				
3	Račun eskompta:								
	Stanje dne 31. dec. 1909			1.500	—				
4	Račun nalož. denarja:								
	Stanje dne 31. dec. 1909	143.105	86						
	Kapitalizovane obresti	4.579	93	147.685	79				
5	Račun vrednostnih listin:								
	Stanje dne 31. dec. 1909			28.800	—				
6	Račun obresti:								
	Zaostale obresti posojil	24.366	44						
	Nerealizovani kuponi	1.440	—	25.806	44				
7	Račun hiš in zemljišč:								
	Vrednost društ. doma	332.462	44						
	„ notranjeoprave	39.953	85	372.416	29				
	„ hiš s prip. v Mariboru			94.218	17				
8	Račun upravnih stroškov:								
	Vred. knjižic in tiskovin			100	—				
9	Račun blagajne:								
	Gotovina dne 31. decembra 1909			11.744	94				
				3.924.882	35				
1	Račun deležev:								
	Stanje dne 31. dec. 1909:								
	glavnih	33.000	—						
	Stanje dne 31. dec. 1909:								
	upravnih	85.020	—	118.020	—				
2	Račun hranilnih vlog:								
	Stanje dne 31. dec. 1909	3.277.779	38						
	Kapitalizovane obresti	133.409	60	3.411.188	98				
3	Račun tekoči:								
	Stanje dne 31. dec. 1909	29.941	26						
	Kapitalizovane obresti	1.216	43	31.157	69				
4	Račun obresti in dividende:								
	Za l. 1910 predplačane obresti pos. i. eskomp. delež. dolžne obresti	23.272	03						
	Nedvignena dividenda	260	80	23.532	83				
				14.445	03				
5	Račun rezervnega fonda:								
	Stanje dne 31. dec. 1909	227.781	52						
	Vstopnina in zastarana dividenda	2.061	62						
6	Dobrodela ustanova	71.440	06	301.283	20				
	Račun zgube in dobička:								
	Čisti dobiček v l. 1909			25.254	62				
				3.924.882	35				

MARIBOR, dne 31. decembra 1909.

Dr. Franjo Rosina l. r.,
ravnatelj.

J. Rapoc l. r., Feliks Ferik l. r., dr. J. Mlakar l. r.,
dr. Radoslav Pipuš l. r., J. Koprivnik l. r., dr. V. Kac l. r.
člani ravnateljstva.

Primerjali z glavnimi in pomožnimi knjigami in našli v soglasju.

Nadzorništvo:

H. Schreiner l. r., Vek. Bahovec l. r., dr. Anton Medved l. r.,
dr. L. Poljanec l. r., dr. V. Serbec l. r., V. Berdajs l. r.

Darujte za Narodni sklad!